

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hvmanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censvris.
Prælectiones Theologicæ Posthvmæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Qui poſit in hac irregularitate dispensare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

In homici-
dio voluntar-
tio solus
Papa dis-
penſat.

Papa dispensare potest, non autem Episcopus. Pa-
tet ex Concilio Tridentino sess. 24. cap. 6. vbi
excipit homicidium voluntarium: & sess. 14. c. 7.
statuit Concilium, vt talis homicida careat omni
ordine, beneficio, & officio ecclesiastico. Vbi
tamen

Aduerte Primò: Si iste habebat antea bene-
ficium, non est priuatus ipso facto, sed priuans
dus per Superiorum, causâ cognitâ: Couar. §. 3.
num. 6.

Quid in co-
ager Epif-
copus 2

Aduerte Secundò: Probabile esse, Episcopum
posse dispensare, vt homicida voluntarius, si cri-
men occultum sit. Minoribus iam suscepit utatur;
imò, si causa iusta subsit, vt etiam in sacris antea
suscepit ministret: quia Concilium solùm vetat
promoueri ad sacros Ordines. Ita tenent multi ex
recentioribus, & Couarr. §. 3. num. 4. qui etiam
num. 6. docet, ab Episcopo posse admitti ad be-
neficium simplex: quod esti dubium sit, saltem
Episcopus potest dispensare, vt beneficium antea
obtentum retineat.

36 Quid ager
casu
homici-
dio casua-
li.

Dico Secundò: In irregularitate ex homicidio
ad forum externum, potest Episcopus absolute dis-
pensare ad omnes Ordines. Patet ex Tridentino,
sess. 24. cap. 6. Tale homicidium est, quod com-
mittitur in sui defensionem, sine debito moderam-
nione: item si Clericus exercens chirurgiam, ali-
quæ interficiat ex negligientia, vel imperitia; item
si dominus mādet famulo, vt inimicus percutiat
non lethaliter, & tamen famulus occidat. Huc et-
iam referri potest homicidium ex subità irā com-
missum, quia non confetur voluntarium, cum non
sit factum per infidias, vel industrias; quod ta-
men Concilium videtur requirere, vt dicatur vo-
luntarium.

Dico Tertiò: Si homicidium casuale sit publicum, Episcopus nō potest dispensare, nisi ad Ordines Minores, & ad beneficium simplex. Ratio est: quia Iure antiquo hoc tantum poterat, & Cō-
cilium circa hoc nihil innouauit. Vide Nauarr. num. 240.

C A P V T V .

De Irregularitate ex delicto noto- rio, & infamia.

D V B I V M I .

Quinam ratione delicti sunt Irregulares?

37 Si crimen
occultum,

R Espondeo & Dico Primò: Nemo fit irregu-
laris ob aliquod delictum occultum, quantu-
muis sit graue, nisi hoc delictum sit violatio
censuræ, vel crimen homicidij, aut quædam vio-
latio Sacramenti. Ita Nauarr. n. 248. & alii. Vnde
hæreticus occultus non est irregularis.

Si crimen
publicum.

Dico Secundò: Crimen publicum, cui annexa
est infamia Iuris, inducit irregularitatem. Est
communis. Vide Nauarr. num. 204. Pro quo

Infamia
Iuris dupli-
citer incur-
ritur.

Notandum est, Infamiam Iuris incurri dupli-
citer: Primò, Per sententiam Iudicis definituam,
quæ quis de aliquo criminis condemnatur. Secun-
dò, Per quædam crimina, quibus statuto Iuris
annexa est infamia. Vide Siluest. Verbo, *Infamia*,
num. 8. & 9. Huiusmodi sunt perjurium in iudi-

cio, simonia, sodomia, improbum scenus, id est,
vbi vñræ vñrurum exiguntur, sacrilegium, duel-
lum, crimen læsa maiestatis, hæresis, similiter
esse fauorem, defensorem, receptatorem hæreti-
corum. Hi omnes ita sunt irregulares, quando
crime est publicum, vt per pœnitentiam non pur-
gentur, sed opus habeant dispensatione.

Ob eandem causam irregulares sunt filij hære-
ticorum, fautorum, defensorum & receptatorum.

38 An, & quā
do, filius
hæretici
fir irrega-
lati.

Patet Capit. Statutum, 2. de Hæreticis in 6. Et qui-
dem, si pater erat hæreticus, filius erit irregularis
& nepos: si autem mater tantum, solus filius erit
irregularis, non nepos. Vbi

Aduerte Primò: Requiri vt filius natus sit,
parente iam hæretico: si enim ante hæresim na-
tus sit, non erit irregularis, quia non est filius for-
maliter hæretici. Secundò requiritur, vt constet
parentem deceſſisse in hæresi, vel certè adhuc hæ-
reticum esse: si enim reconciliatus obiit, vel cum
signis pœnitentiae, filius non erit irregularis.
Addo: Non esse improbabile, filium non fieri ir-
regularem, nisi parens sit condemnatus de hæ-
resi, vel certè in iudicio coniunctus; id enim vi-
detur insinuare Capitulum, Statutum, si rectè ex-
pendatur.

Dico Tertiò: Alia crimina notoria, eti di-
gna sint depositione, si tamen non habeant an-
nexam infamiam Iuris, non inducunt veram ir-
regularitatem, nisi post sententiam Iudicis. Ra-
tio est, quia vera irregularitas non tollitur per
pœnitentiam: hæc autem infamia per pœnitentia-
& vita mutationem, vel etiam per purgationem
canonicam tollitur. Vnde per adulterium,
& crimina adulterio minoria, non incurrit vera
irregularitas, quamvis notoria sint; sed suspensi-
o quædam ob indecentiam, donec infamia sit ab-
sterfa, iuxta Couarruiam 2. parte §. 1. num. 4.
Quod est contra Nauarrum, qui cum multis alijs
propter Capit. Quæsum est, de temporibus or-
dinandorum, putat incurri irregularitatem. Ve-
rū hoc Capitulum non cogit, quia facile expo-
ni potest de suspensione, sicut exponit Couarrui-
us: vel certe, quod solùm contineat pœnam in-
ferendam: tantum enim ait, eos qui laborant infamia faci, impediti debere ab Ordinibus. Ra-
tio est, quia hæc delicta solùm faciunt inhabilem
ad Ordines, & eorum vñlum, ob infamiam faci:
ergo hæc infamia absterfa, erit & inhabilitas ab-
sterfa. Et fauet ipse Nauarrus num. 204. vbi di-
cit, emendationem vitæ interdum tollere quan-
dam irregularitatem: vbi irregularitatem non
accipit propriè, sed pro quodam modo suspen-
sionis.

D V B I V M II .

Quis posse in hac irregularitate
dispensare.

R Espondeo & Dico Primò: In adulterio
& huiusmodi criminibus, quibus per se non
est annexa infamia Iuris, post peractam pœnitentia-
m, & deteram infamiam faci, non est opus
dispensatione. Ratio est, quia hæc non inferunt
veram irregularitatem, nisi post sententiam Iu-
dicis; sed solùm quandam suspensionem ob in-
decentiam, quæ, sublatâ infamia, sponte perit.

Dico

40

Dico Secundò : Si quis de huiusmodi criminis
fir condemnatus per sententiam, dispensare potest
Episcopus in infamia Iuris contractâ per illam
sententiam ; ut colligitur ex Capit. At si dericet de
Iudicis.

Dico Tertiò : In irregularitate, quæ oritur ex
crimine enormi, habente annexam per se infamia
Iuris, non potest Episcopus dispensare. Talis est
ea, quæ oritur ex Heresi, Apostasia, Sodomia, &
similibus. Vide Couarr. lib. 3. Variarum. cap. 3.
num. 3.

CAPVT VI.

*De Irregularitate ex delicto
circa Sacra menta.*

DVBIVM I.

*Vtrum repetens Sacramentum, quod imprimit
characterem, sit irregularis?*

Respondeo & Dico Primò : Qui sciens bis
baptizat, aut eundem absolute bis bapti-
zat, ex communis sententia censetur irregularis.
Dicò, *Absolute*, quia qui sub conditione tacita vel
expressâ rebaptizat, vel rebaptizatur, non fit ir-
regularis: sicut nec is, qui sub conditione contra-
hit cum consanguinea, est excommunicatus ex-
communicatione latâ contra incestas nuptias. Ra-
tio est, quia rebaptizare sub conditione, non est
simpliciter rebaptizare, contra quod tantum pœ-
na est statuta.

Adverte tamen, non esse improbabile, eum qui
rebaptizat, non fieri irregularē; quia in Iure non
est expressum nisi de eo qui rebaptizatur, & de
Acolyto ministrante Sacerdoti rebaptizanti: ut
dictum est de Baptismo q. 6. art. 9, dub. 1. Vide
Capit. 2. *De Apostatis.*

Dico Secundò : Bis Confirmatus, vel bis eun-
dem Confirms; bis Ordinatus eodem Ordine,
vel Ordinans; & bis consecratus eandem hostiam,
non sunt irregulares, quidquid dicat Nauarrus, &
quidam alij. Ratio est, quia nō est Iure expressum.
Doctores autem non possunt inducere irregulari-
tates, argumētando à simili, vel pari, vel à maiori.

DVBIVM II.

*Quinam ex indebitâ receptione, vel usu
Ordinum fiant irregulares?*

Dico Primò : Clericus vtens Ordine, quem
non habet, nō fit irregularis, nisi utitur Ordine
sacro in Baptismo solenni, id est, adhibitis
ceremonijs baptismi; vel in officio diuino, scil.
celebrando Sacrum; cum non sit Sacerdos canendo
Epistolam tanquam Subdiaconus cum manipulo;
Euangelium tanquam Diaconus cū stola: itē bene-
dicens aquam, templum, calicem &c. cum Ordine
illo caret. Patet ex Cap. 1. de Clerico non ordinato
ministrante. Non tamen fit irregularis, si absoluat
à peccatis, tametsi Sacerdos non sit. Ratio est,
quia absolvere à peccatis, non est exercere officiū
Diuinum. Vide Silvestrum, Verbo Confessor 1. in
principio, & Franciscum Victoria q. 143.

Dico Secundò : Laicus non fit irregularis, et-
iam si baptizet soleimator, vel simulst se vt Or-
dine sacro in officio Diuino. Est cōtra Nauarrum

Si Clericus
vtatur or-
dine, quem
non habet.

Si absoluat
cū non sit
Sacerdos,

Si id faciat
Laicus,

& multos alios. Pater, quia Ius non loquitur, nō
de clericis, vt appareat ex titulo, qui sic habet : *de
Clerico non ordinato ministrante.* Canones enim, qui
titulus subjiciuntur, intelligendi sunt prout postula-
tus titulus.

Dico Tertiò : Exercens actum Ordinis sacri
quem habet, si ligatus sit censurâ excommunicata-
tionis, suspensionis ab Ordine sacro, vel interdi-
cti, efficitur irregularis. Est communis sententia.
Excusat tamen Primò, ignorantia sui vinculi, si
non sit crassa. Secundò, excusat necessitas: vt si
Parochus celebet ad vitanda Infamiam vel scan-
dalum, quamuis sit excommunicatus; vel si mi-
nistrat subdito petenti Sacra menta, si aliud non
habeat, quem substituat. Ratio est, quia his mo-
dis nihil temere præsumit, imò nec peccat. Par-
modo non contrahit irregularitatem, si baptizet,
Epistolam vel Euangeliū canat sine solemnitate;
id est, sine manipulo & stola; quia non cen-
setur exercere actum Ordinis sacri.

Dico Quartò : Qui ligatus censurâ excommuni-
cationis recipit Ordinem, præsertim sacram, 45
fit irregularis. Est communis, ex Capitulo Cam-
illorum, de Sententia excommunicationis. Vtrum
vero, si Minores recipiat, fiat irregularis, est du-
biū. Plerique putant esse irregularē; quia Ca-
non generaliter loquitur de Ordine ecclesiastico.
Sed contrarium non est improbabile: quia cū
Canones de Ordinibus ecclesiasticis loquuntur,
sapè tantummodi sacros intelligunt; vt videre
est in Concilio Tridentino less. 14. cap. 7. *De re-
formatione.*

Dico Quintò : Qui in suspensione recipit Or-
dinem sacram, non videtur fieri irregularis: quia 46
Iure non est expressum. Est contra Nauarrum.
Ratio esse potest, quia suspensio est directe ab 47
exercitio Ordinis suscepit, & solum ex decentiā
impedit susceptionem noui. Idem probabile est,
si quis in interdicto constitutus orinetur: quia
Iure non inuenitur expressum.

DVBIVM III.

*Vtrum ex indebitâ Ordinatione fiat
quis irregularis?*

Dico Primò : Ordinatus ab Episcopo ex-
communicato, suspenso, vel interdicto de-
nuntiato, vel ab eo qui est notorius Clerici per-
cussor, vel ab eo qui absoluto renuntiavit digni-
tati Episcopali, est irregularis. Ita Nauarrus
num. 241. & alij. Excusat tamen, qui vi vel me-
tu graui sic ordinatur; quia tunc cessant leges Ec-
clesiae poenales. Item, excusat, qui ignorat E-
piscopi impedimentum; modo ea ignorantia non
fit crassa. Nam irregularitas posita in poenam, nō
incurritur, nisi ob culpam mortiferam.

Dico Secundò : Ordinatus ab alieno Episco-
po sine licentiâ proprij, non est irregularis; sed 48
ipso facto suspensus, quādū proprio Episcopo
videbitur. Ita Concilium Tridentinum less. 23.
cap. 8. Ante Cōcilium solum erat suspendendus.
Nam Bulla Pij II. per quam ipso facto suspende-
batur, paſsim omnibus erat ignota. Vide Nauar-
rum cap. 25, num. 70. & Couarr. 2. parte §. 1.
num. 4.

Dico Tertiò : Ordinatus ante legitimam æta-
tem, aut extra tempora à Iure statuta, non est ir-
regularis,

Si ligatus
censurâ
exercitat
actum Or-
dinis sacri.

Si in exco-
municatio-
ne recipias
Ordines.

Si ordina-
tus ab epis-
copo ligato
censurâ.

Si ordina-
tus ab
aleno.

49